

A betűmetszés halhatatlan mestere

365 ÉVE SZÜLETETT MISZTÓTFALUSI KIS MIKLÓS

Persovits József

*Új dolgot próbála, de véghez is vivé,
Idegen betűknek formájukat vévő,
Király kívánságát dicsérettel végzé,
Melyért hírt, nagy nevet, jutalmát is nyeré.
(Pápai Páriz Ferenc Életnek könyve – részlet)*

**Misztótfalusi Kis Miklós (1650–1702)
születésének 365. évfordulója alkalmából
2015. április 26-dikán ünnepélyes meg-
emlékezés keretében szoboravató zajlott
a világhírű nyomdász-betűmetsző
születési helyén.**

„Született Alsó Misz-Tótfaluban Nagy Bánya mellett 1650-dik esztendőben” – írta Kis Miklósról Bod Péter az 1766-ban megjelent első magyar nyelvű irodalomtörténeti lexikonunkban, a Magyar Athenasban. Az eredetileg teológusi tanulmányok végzésére Amszterdamba küldött Kis Miklós Hollandiában megismerkedve a nyomdászattal és az abban rejülő lehetőségekkel – ma úgy mondanánk, hogy pályát módosított –, kitanulta a fekete művészet mesteriségét, annak is egy speciális ágát, a betűmetszést. A nemzetközi hírnévre szert tevő Misztótfalusi azonban nemcsak szép metszésű betűinek sokaságával és nemcsak az Amszterdamban saját költségén kiadott „aranyos biblia” megjelentetésével hagyott maga után méltó örökséget, hanem a magyar helyesírást szabályozó elképzeléseivel, az iskolaügyi pártolásával és írói tevékenységével is.

Ezekről mind szó esett az ünnepi beszédekben, méltatásokban, amelyek a magyarországi és romániai hivatalosságok részéről hangzottak el a misztótfalusi református templomban tartott megemlékezésen. Misztótfalusi Kis Miklós hatása több mint három évszázad távolából máig ível, szakmai utódai, a nyomdászat mai képviselői, születési helye és a református egyházközösség egyaránt őrzi-ápolja emlékét. 2013-ban a város posztumusz díszpolgára lett, nevét ma születési helyén múzeum viseli, ahol a betűművésztől származó 17. századi eredeti nyomtatott doku-

mentumok, köztük Kis Miklós saját betűmatrikáái is láthatók a róla szóló könyvek és a nyomdászatot képviselő tárgyi emlékek mellett. Erről is beszélt felszólalásában a múzeumi gyűjtemény egyik létrehozója Molnár József Károly, aki három évtizedig Misztótfalu református lelképásztora volt és az Amszterdamból érkezett Ronald Steur, a Misztótfalusi Kis Miklós Alapítvány alapító tagja.

Az ünnepség a Kós Károly tervezte református parókia kertjében, a múzeum előtti téren folytatódott. Deák Árpád nagyváradi szobrászművész félalakos Misztótfalusi bronzszobrának avatása dr. Horváth Csabának, a Nyomda- és Papíripari Szövetség elnökének laudációjával kezdődött, majd ezt követte a koszorúzás. A szoborállítás támogatóinak névsorában olvasható az Alföldi Nyomda és a Nyomda- és Papíripari Szövetség neve is; az Alföldi Nyomda nevében György Géza, a szakmai szövetség nevében dr. Horváth Csaba helyezte el a koszorút. Ezt követően a Misztótfalusi Kis Miklós Multikulturális Egyesület által adományozott Misztótfalusi Kis Miklós-díjak átadása tette még ünnepélyesebbé a rendezvényt.

A kulturális eseményen a hazai szakmát a PNYME képviselőjében dr. Novotny Erzsébet és Pesti Sándor, a Hagyományörző és Szakírók Társaságát jelen sorok írója képviselte.